

Kaders Klimaatprogramma Dinkelland 2024 – 2050

De raad van de gemeente Dinkelland,

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 5 november 2024, nr. 12 A;

gelet op het advies van de commissie Omgeving en Economie van 18 november 2024;

Gelet op de Gemeentewet

besluit:

Het document "Kaders klimaatprogramma Dinkelland 2024-2050" vaststellen

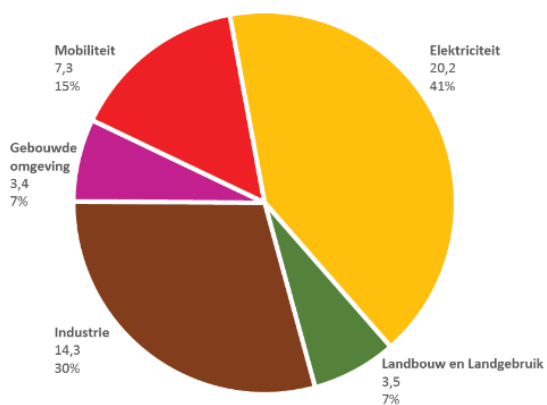
Op 18 juni 2024 heeft de gemeenteraad van Dinkelland de klimaatvisie uit het Klimaatprogramma Dinkelland 2024-2050 vastgesteld. Tevens is een motie aangenomen, waarin de fracties Lokaal Dinkelland, PD en VVD het college oproepen om uiterlijk het eerste kwartaal van 2025 de raad een voorstel ter besluitvorming voor te leggen waarbij:

1. Concrete kaders waarbinnen de klimaatvisie kan worden uitgevoerd worden vastgesteld.
2. De vastgestelde kaders te hanteren bij de tweejaarlijkse evaluatie van het klimaatprogramma.

Ter uitvoering van deze motie zijn de kaders in dit document opgesteld. In dit kaderdocument hanteren we dezelfde onderverdeling wat betreft thema's als in het klimaatprogramma. Op deze wijze zijn de kaders in dit document eenvoudig te koppelen aan het klimaatprogramma.

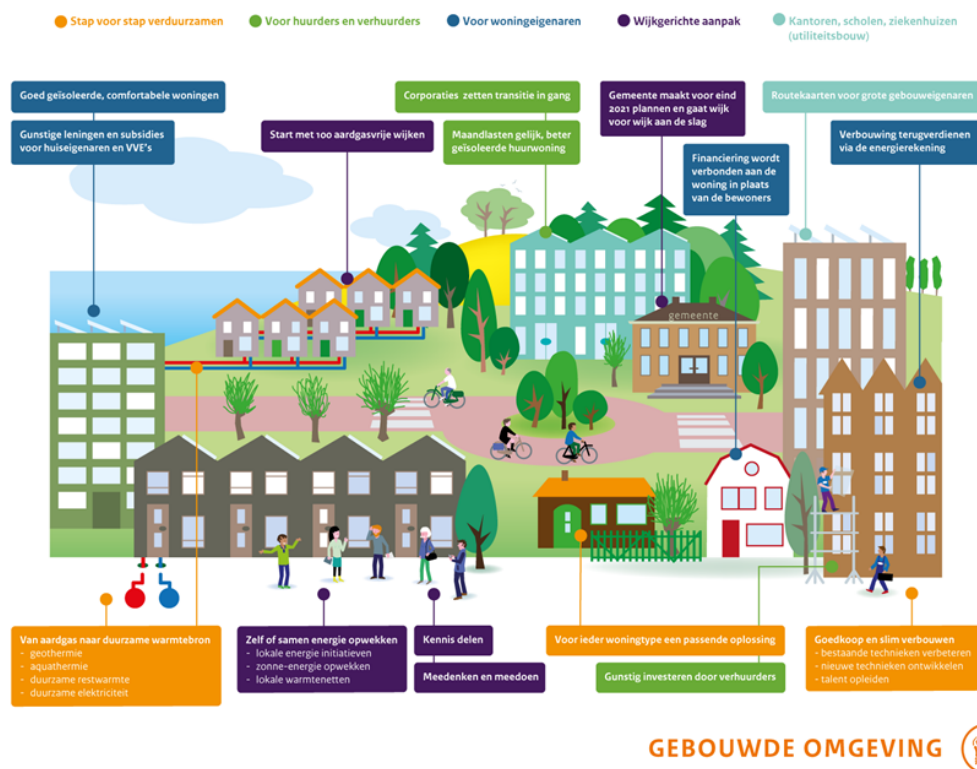

CO₂ reductie in Megaton en %

Klimaatakkoord 2019: 48,7 Mt (100%)

1. Kaders voor gebouwde omgeving

De doelstelling

- **In 2050 willen we dat alle woningen energieneutraal en aardgasvrij zijn. In 2030 willen we de eerste stappen richting aardgasvrije wijken hebben gezet.**

Onze kaders

Voor de gebouwde omgeving hanteren we onderstaande vier pijlers. Deze pijlers vormen de kern van onze kaders binnen dit thema.

- Bewustwording en informatievoorziening:** Creëren van meer bewustzijn, besef van urgentie en draagvlak voor de warmtetransitie door gerichte communicatie met inwoners, ondernemers en maatschappelijke instellingen. Het energieloket is de basis van onze informatievoorziening. Daarnaast werken we actief samen met lokale groepen (zoals energiecoöperaties) om de kennis actiever en vooral persoonlijker bij de inwoners en ondernemers onder de aandacht te brengen.
- Advies en afweging:** Er komt veel op onze inwoners, ondernemers en instellingen af. De stap om daadwerkelijk te verduurzamen is voor velen ingewikkeld: welke keuzes kun/moet je maken, wat kost het en wat levert het op? We willen inwoners en ondernemers adviseren en ontzorgen in het proces naar haalbare en betaalbare oplossingen in het verduurzamen van hun woning. We bieden verschillende instrumenten en een stappenplan, passend bij de eigen specifieke woning en situatie. De instrumenten kunnen op wijkniveau worden ingezet en gemeentebreed. Speciale aandacht is er voor het terugdringen van energiearmoede en het nemen van maatregelen voor de doelgroep die dit het meeste treft.
- Uitvoering en buurtgerichte aanpak (wijkuitvoeringsplannen):** We zetten samen met inwoners en ondernemers het proces in de wijken in (of voort) om bestaande woningen/gebouwen van het aardgas af te halen en waar nodig intensiveren we dit. Daarbij kijken we hoe we slim een buurtgerichte aanpak kunnen combineren met individueel gerichte maatregelen voor alle woningeigenaren in de gemeente.
- Herijken ambitie en rolbepaling:** Op basis van kennis en ervaring uit de afgelopen jaren herijken we de warmtevisie naar een warmteprogramma en aanpak om bestaande woningen/gebouwen van het aardgas af te halen.

Als gemeente nemen we onze verantwoordelijkheid om bij te dragen aan de gezamenlijke ambities die we hebben gesteld binnen de Regionale Energiestrategie (RES) Twente. Stip op de horizon is dat alle woningen in 2050 energieneutraal en aardgasvrij verwarmd kunnen worden. Dat lijkt ver weg, maar in 2030 willen we de eerste stappen hebben gezet richting aardgasvrije wijken.

We adviseren en ondersteunen inwoners om woningen stapsgewijs te verduurzamen. Ook stimuleren we inwoners en ondernemers om bewust en anders om te gaan met energie en grondstoffen. Want, voldoende energie voor nu en in de toekomst, dat begint bij energiebesparing. Wat je niet verbruikt, hoef je ook niet (duurzaam) op te wekken. Bovendien kan een goed geïsoleerde woning in de toekomst makkelijker van het gas af én is isoleren van uw woning comfortabel én voordelig voor de energierekening. Op basis van de opgedane ervaringen in de afgelopen jaren in de wijkuitvoeringsplannen willen we de warmtevisie en aanpak om bestaande woningen/gebouwen van het aardgas af te halen gaan herijken.

Wij ondersteunen inwoners bij het verduurzamen van woningen en gebouwen vanuit ons energieloket. Dat doen we door bewustwording en informatievoorziening, door te adviseren en waar nodig te helpen bij de uitvoering van energiebesparing, het terugdringen van energiearmoede en warmteprojecten op wijkniveau voor aardgasvrije woningen/gebouwen. Daarnaast gaan we een specifiek loket voor bedrijven inrichten.

De ingezette lijn van verduurzaming in de gebouwde omgeving willen we de komende jaren voortzetten en waar mogelijk verder intensiveren.

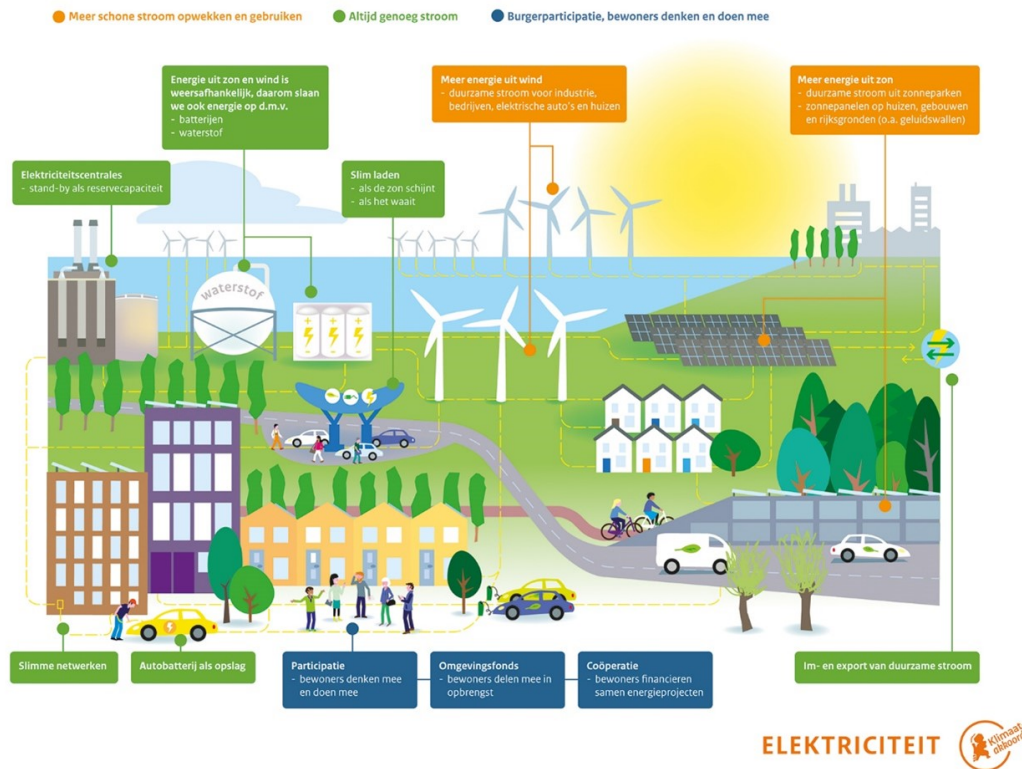
Speerpunten

- Zorgen voor bewustwording en informatievoorziening via het energieloket en lokale groepen.
- Uitwerking geven aan het Nationaal Isolatie Plan (NIP).
- Inwoners adviseren en ontzorgen bij het verduurzamen van hun woning.
- Specifieke aandacht voor energiearmoede.
- Samen met inwoners en ondernemers zetten we het proces in (of voort) om bestaande woningen/gebouwen van het aardgas af te krijgen.
- We herijken de warmtevisie naar een warmteprogramma.

Rolneming

- De gemeente is de regisseur van de lokale warmtetransitie.
- We zijn stimulerend richting inwoners, waar nodig faciliterend.
- We werken beleidsmatig.
- Lobbyrol richting het Rijk.

2. Kaders voor duurzame elektriciteit

De doelstelling

- **In 2030 willen we 50% van onze elektriciteit duurzaam opwekken.**

In Nederland hebben we als doel om in 2030 met zon en wind op land 35 TWh aan elektriciteit op te wekken. In Twente is binnen de Regionale Energiestrategie (RES) Twente afgesproken dat we 1,5 TWh duurzaam opwekken in 2030 met een mix van wind en zonne-energie. De gemeenten uit Noordoost Twente (Dinkelland, Losser, Oldenzaal en Tubbergen) dragen bij met 225 GWh.

Onze kaders

Om de afgesproken doelen wat betreft duurzame opwek te bereiken, zetten we in Dinkelland maximaal in op zon op dak, biogas, en nieuwe technieken voor energieopwekking. Zo willen we onder andere de mogelijkheden voor het inzetten van waterstof verder onderzoeken en willen we lobbyen voor het toestaan van kleine kerncentrales in Overijssel. Ook onderzoeken we de mogelijkheden voor geothermie. Lokaal eigendom is een belangrijke pijler voor projecten op het gebied van energie-opwek in onze gemeente. Onze energiecoöperatie Noordoost Twente kan helpen bij de realisatie van lokaal eigendom.

Wat betreft windenergie in onze gemeente volgen wij het windbeleid dat onze gemeenteraad op 19 december 2023 (gewijzigd) heeft vastgesteld. In het lokale windbeleid zijn duidelijke voorwaarden gesteld voor o.a. geluid, afstand tot woningen en lokaal eigendom. Alleen binnen de kaders van het vastgestelde windbeleid staat de gemeente de ontwikkeling van windenergie toe.

Speerpunten

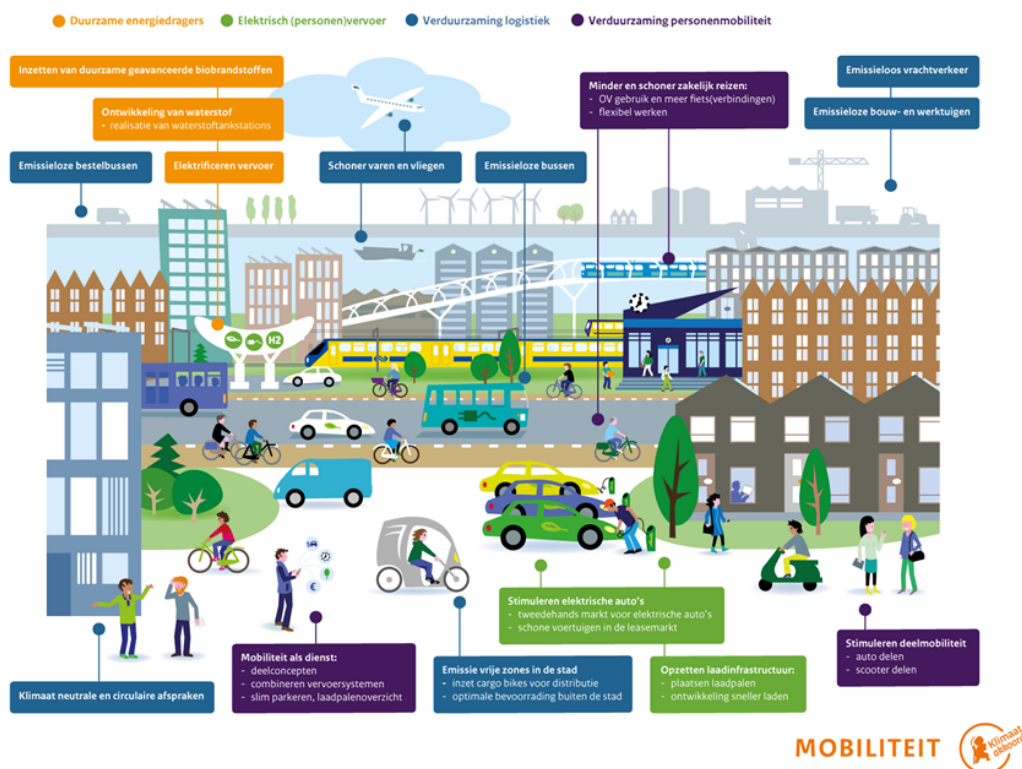
- Maximale inzet op zon op dak, biogas en nieuwe technieken voor energieopwekking.
- Mogelijkheden voor geothermie onderzoeken.
- Mogelijkheden voor het inzetten van waterstof verder onderzoeken.
- Lobbyen voor het toestaan van kleine kerncentrales in Overijssel.
- Zorgen voor lokaal eigendom.
- We volgen het windbeleid dat onze gemeenteraad op 19 december 2023 heeft vastgesteld.

Rolneming

- We faciliteren zoveel mogelijk initiatieven van onderop.

- We bieden zoveel mogelijk ruimte voor nieuwe technieken, onderzoeken en pilots.
- We stellen kaders voor de verschillende vormen van het opwekken van duurzame energie.

3. Kaders voor duurzame mobiliteit

De doelstelling

- Voor het thema 'duurzame mobiliteit' willen we toewerken naar duurzame mobiliteit, zonder uitstoot.

Onze kaders

We werken binnen twee belangrijke kaders:

- **Het goede voorbeeld geven als gemeente:** Dit doen we door ons eigen gemeentelijke wagenpark volledig te elektrificeren. De laadstroom voor deze elektrische voertuigen willen we zelf opwekken of uitsluitend als groene stroom inkopen. Daarnaast willen we onze dienstreizen ook gaan uitvoeren met uitsluitend elektrische (deel)voertuigen.
- **Inwoners faciliteren bij transitie naar duurzaam vervoer:** Op basis van de laadvisie van Dinkelland proberen we in alle kernen de mogelijkheid te bieden voor mensen om op een openbare locatie hun elektrische voertuig op te laden. Op zoveel mogelijk openbare parkeerterreinen in alle kernen willen we de mogelijkheid bieden om elektrisch te laden.

Speerpunten

- Het goede voorbeeld geven als gemeente; eigen gemeentelijke wagenpark volledig elektrificeren.
- Zelf de laadstroom voor onze elektrische voertuigen opwekken.
- Dienstreizen uitvoeren met uitsluitend elektrische (deel)voertuigen.
- Op zoveel mogelijk openbare parkeerterreinen willen we de mogelijkheid bieden om elektrisch te laden. In alle kernen willen we het mogelijk maken om op een openbare locatie elektrische voertuigen op te laden.
- Zorgen voor duurzaam streekvervoer en leerlingenvervoer.

Rolneming

- Stimulerende rol richting inwoners.

- Elektrisch rijden faciliteren door te zorgen voor een toekomstbestendige laadinfrastructuur.
- Voorbeeldfunctie richting inwoners.
- We sturen als opdrachtgever op duurzaam streekvervoer en leerlingenvervoer.

4. Kaders voor landbouw en landgebruik

De doelstelling

- Voor de langere termijn willen we als gemeente Dinkelland meewerken aan de transitie naar kringlooplandbouw. Voor de korte termijn willen we agrarisch ondernemers ondersteunen om zich voor te bereiden op en aan te passen aan de effecten van klimaatverandering.

Onze kaders

De landbouw staat voor een belangrijk keerpunt, vanwege maatschappelijke opgaven en het ontbreken van sociaal economisch perspectief. Daarbij speelt de landbouw ook een sleutelrol in de transitie naar een circulaire 'biobased' samenleving en in de realisatie van de duurzaamheidsdoelen op gebied van

klimaat en biodiversiteit. Met andere woorden: in een gesloten kringloop, blijven veevoer, mest, groente, fruit en dierlijke producten bij elkaar in de buurt. Import van veevoer uit andere werelddelen hoort daar niet bij. Zo wordt de import van stikstof gereduceerd.

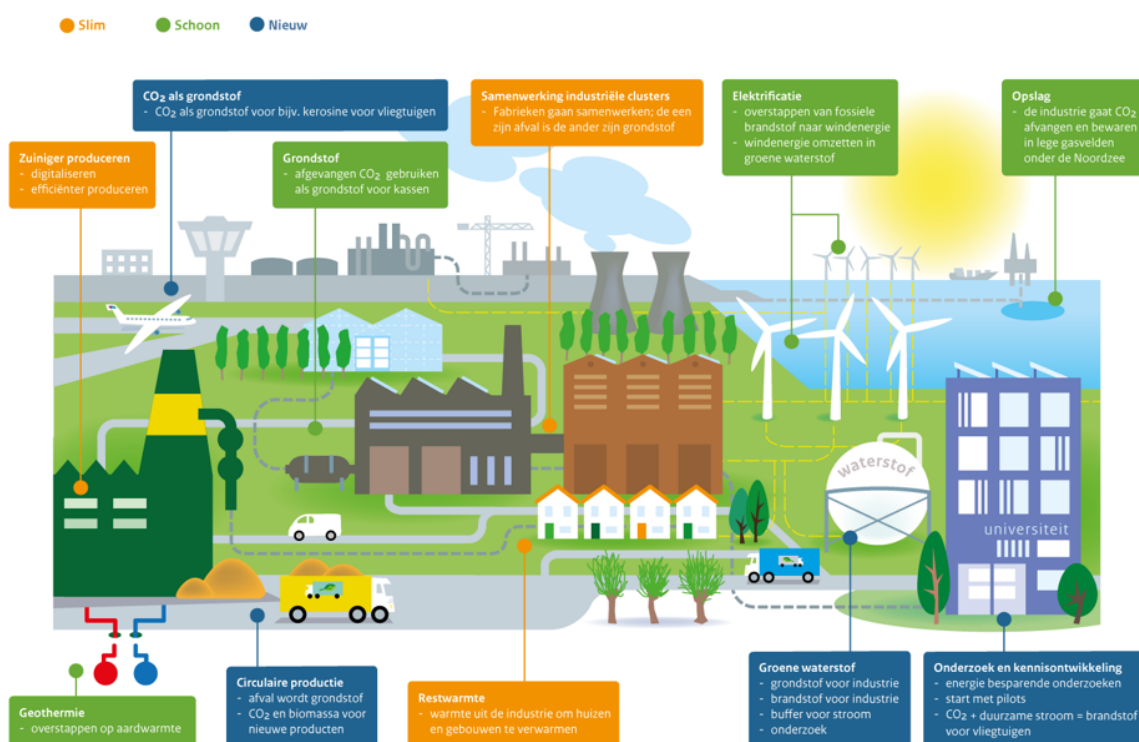
Speerpunten

- Agrarische ondernemers ondersteunen met voorbereiding op- en aanpassing aan klimaatverandering.
- Meewerken aan de transitie naar kringlooplandbouw.

Rolneming

- De gemeente is faciliterend en stimulerend.
- We spelen in op kansen die zich voordoen en leggen proactief verbinding tussen partijen en met de samenleving.

5. Kaders voor industrie en bedrijven

De doelstelling

- **We willen ondernemers stimuleren en faciliteren om hun bedrijven te verduurzamen. Met als uiteindelijke doel om in 2050 geen broeikasgassen meer uit te stoten.**

Onze kaders

Hoewel van grootschalige industrieterreinen binnen de gemeente Dinkelland geen sprake is, richten wij ons wel op het stimuleren van verduurzaming van bedrijven en bedrijventerreinen.

We streven naar toekomstbestendige bedrijventerreinen, met een kwaliteitsniveau dat aansluit bij de landelijke en Europese ambities ten aanzien van duurzaamheid en de wet- en regelgeving die daarbij hoort. Daarmee dragen we bij aan een goed vestigingsklimaat voor de bedrijven in onze regio.

We willen ondernemers stimuleren en faciliteren om hun bedrijven te verduurzamen. Ook stimuleren wij duurzame initiatieven waardoor schaalvergroting en/of een gezamenlijke aanpak mogelijk is. Bij bedrijventerreinontwikkeling is het bodem- en watersysteem sturend voor de locatie en ruimtelijke invulling van plannen. Bovendien zijn bedrijven verplicht om te voldoen aan kwaliteitsambities voor nieuwe plannen en nieuwe bedrijventerreinontwikkelingen.

Speerpunten

- We stimuleren en faciliteren ondernemers om te verduurzamen.
- We stimuleren duurzame initiatieven waardoor schaalvergroting en/of een gezamenlijke aanpak mogelijk is.
- We sturen op kwaliteitsambities voor nieuwe plannen, zoals circulair bouwen, duurzaam gebruik van grondstoffen en slim gebruik van de netcapaciteit (bijvoorbeeld Smart Energy Hubs).

Rolneming

- De gemeente is faciliterend en stimulerend.

6. Kaders voor klimaatadaptatie

De doelstelling

- **We willen zorgen dat inwoners zich ook in de toekomst veilig voelen met voldoende water in droge perioden en droge voeten in natte perioden.**

Onze kaders

De perioden van extreme droogte en vernatting kunnen vergaande gevolgen hebben voor onze veiligheid, voedsel en de leefomgeving waarin we wonen en werken. Door aanpassingen kunnen we water langer vasthouden en gecontroleerd afvoeren. We zorgen dat we zijn voorbereid op extreme regenbuien en de risico's op overstromingen vanuit bijvoorbeeld de Dinkel. En in droge perioden zorgen we dat we hittestress in de bebouwde kom tegengaan en dat er voldoende water is.

De gemeente kan de projecten en initiatieven stimuleren door te faciliteren, ondersteunen, mee te denken en financieel bij te dragen in de vorm van subsidies. De gemeente wil de samenleving bewegen van willen naar doen.

Speerpunten

- We zorgen dat we zijn voorbereid op extreme regenbuien en risico's op overstromingen.
- Voor droge perioden zorgen we dat we hittestress in de bebouwde kom tegengaan en dat er voldoende water is.
- We creëren bewustwording bij inwoners dat zij zelf ook verbeteracties kunnen uitvoeren om water langer vast te houden, zuinig te zijn met water en te zorgen voor verkoeling bij extreme droge perioden.

Rolneming

- We hebben een inspanningsverplichting als het gaat om afvoeren en vasthouden van regenwater en grondwater.
- Stimulerende rol voor verbeteracties van inwoners.
- Voorbeeldfunctie, we richten als gemeente maatschappelijk vastgoed duurzaam in.
- Stellen van duurzaamheidseisen in bestemmingsplannen.

7. Koppelkansen

Als gemeenten zijn wij altijd op zoek naar koppelkansen, zodat we bijvoorbeeld de energietransitie kunnen combineren met andere opgaven. Met relatief kleine verbeteracties, een goede samenwerking met de partners, koppelkansen in de openbare ruimte en het stapelen van functies, willen we de energietransitie versnellen. We zien de volgende koppelkansen.

Agrarische sector

Het is belangrijk dat de agrarische sector kan verdienen aan de energietransitie. Bijvoorbeeld door het opwekken van biogas, of grote boerderijdaken vol te leggen met zonnepanelen.

Openbare ruimte, nieuwbouw en bestaande (bedrijfs)gebouwen

Wanneer we werken aan nieuwbouw, renovatie of verbouwing van bestaande gebouwen en ontwikkelingen in de openbare ruimte willen we duurzaamheidsdoelstellingen meer aan de voorkant integreren in processen en projecten.

Om duurzaamheid in te bedden in de afdeling Openbare Ruimte en Fysieke Leefomgeving moet er een slag gemaakt worden om de strategische doelstellingen op het gebied van duurzaamheid te vertalen naar de verschillende werkdomeinen. Een (tijdelijk) beleidsmedewerker duurzaamheid vertaalt de

strategische doelstellingen naar de verschillende werkdomeinen en zorgt dat het thema duurzaamheid structureel wordt ingebed in het beleid en in de (uitvoering van de) werkdomeinen.

Kansenkaart

We realiseren een kansenkaart, waarbij we nagaan hoe we bij bestaande ontwikkelingen en plannen met kleine aanpassingen een groot effect kunnen bereiken als het gaat om klimaatadaptatie. Daarbij gaat het om nieuwbouw, onderhoud, herinrichting van centra/kernen, maar bijvoorbeeld ook de aanleg van speeltuinen, renovatie en verbouwingen.

Prestatieafspraken

We kunnen de samenleving stimuleren om hierin samen te werken met de gemeente. Denk hierbij aan prestatieafspraken met lokale energiecoöperaties, werkgroepen duurzaamheid en woningbouwcorporaties. Zij kunnen ambassadeur zijn om inwoners en ondernemers te stimuleren om gebouwen, tuinen en terrassen te vergroenen en ontstenen.

Leefbaarheid in kernen

Ook liggen er kansen bij projecten die de leefbaarheid in kernen vergroten. In het kader van Mijn Dinkelland 2030 kunnen kernraden en andere werkgroepen en coöperaties ideeën aandragen die bijdragen aan de klimaatopgave.

Circulaire economie

Door reductie, hergebruik, recycling en efficiënter materiaalgebruik draagt een circulaire economie bij aan een daling van de uitstoot van broeikasgassen. We werken aan een visie en uitvoeringsprogramma om naar een circulaire economie in 2050 toe te werken.

Aldus besloten in de openbare raadsvergadering van 26 november 2024

*de raadsgriffier,
mr. L.J.H Engelbertink*

de voorzitter,